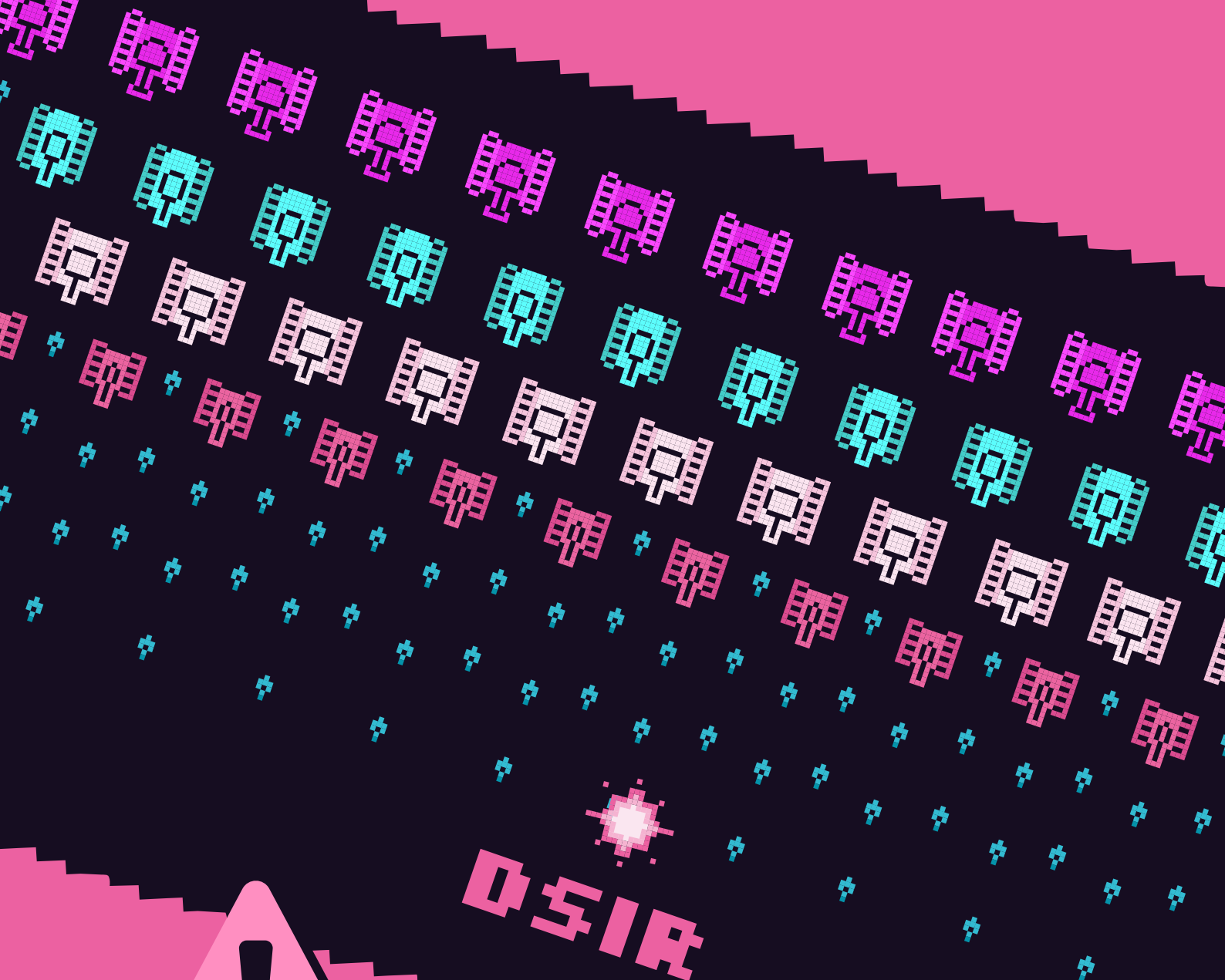

Com responem davant l'odi digital?

Cartografia de les violències masclistes digitals
i estratègies feministes d'autoprotecció
per a defensores de drets sexuals i reproductius

**Com responem davant l'odi digital? Cartografia de les violències
masclistes digitals i estratègies feministes d'autoprotecció
per a defensores de drets sexuals i reproductius**

Autoria:

Alex Cadon i Anaís Córdova-Páez
(Donestech | Fembloc)

Coordinació:

Diana Cardona i Mar Baños
(L'Associació de Drets Sexuals i Reproductius)

Disseny i maquetació:

La Pera Comunicació SCCL

Barcelona, juny 2026

Document PDF accessible

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

Finançat per:

Aquesta obra està subjecta a la llicència de Reconeixement – No Comercial
– Compartir Igual (by-nc-sa) 4.0 internacional de Creative Commons

íNDEx

INTRODUCCIÓ	4
1. ANÀLISI DELS ATACS	6
Els cossos i els drets de les dones com a territori de disputa digital	8
Tipologia d'atacs digitals	10
Tipologia d'atacs analògics	16
2. ESTRATÈGIES D'AUTODEFENSA	20
Autodefensa digital	21
Autodefensa legal i institucional	27
Autodefensa comunitària i xarxes de suport	29
Posicionament ideològic com a estratègia de defensa	31
3. CONCLUSIONS	32
Els cinc impactes documentats	34
La resposta: col·lectiva, multidimensional i política	35
Reptes identificats per a futures recerques i accions	35
4. RECOMANACIONS	36
5. RECURSOS	38
Recursos de seguretat digital per a activistes de DSIR	39
Referències bibliogràfiques	39

INTRODUCCIÓ

En les darreres dècades, l'avenç dels moviments d'extrema dreta i la creixent polarització política han configurat un escenari en què els espais democràtics s'han vist progressivament erosionats.

Aquest fenomen no es produeix de manera aïllada: les comunitats d'activistes en línia han actuat com a catalitzadores de discursos reaccionaris i han proporcionat als extremistes xarxes de suport virtual que amplien el seu abast i la seva influència (Bliuc et al., 2020).

Les persones que defensen els drets de les dones —i, en particular, els drets sexuals i reproductius— esdevenen un dels objectius prioritaris de les formes de violència que es desplacen simultàniament en els àmbits digital, institucional i públic.

En aquest context, les persones que defensen els drets de les dones —i, en particular, els drets sexuals i reproductius— esdevenen un dels objectius prioritaris de les formes de violència que es desplacen simultàniament en els àmbits digital, institucional i públic.

La violència digital contra defensores i activistes feministes no constitueix un fenomen residual ni espontani. Tal com assenyala Sobieraj (2017), representa una forma de resistència estructurada davant la visibilitat de les dones en els espais públics digitals. Aquesta violència adopta múltiples formes —assetjament, amenaces, campanyes de difamació, atacs coordinats— i té conseqüències reals en la vida de les afectades: deteriorament emocional, aïllament social i autocensura política (Morena-Balaguer et al., 2021; Ananías i Vergara, 2019). Comprendre-la exigeix, a més, una mirada interseccional, atès que factors com la raça, la identitat de gènere o la classe social n'incrementen la vulnerabilitat.

En el cas específic de Catalunya, aquest panorama es materialitza en els atacs sistemàtics que han patit organitzacions com L'Associació de Drets Sexuals i Reproductius (ADSR), que des del 2015 ha estat objecte de ciberatacs, amenaces i pressions institucionals orquestrades per grups ultraconservadors (El Crític, 2025). El present estudi analitza aquestes dinàmiques a escala catalana, estatal i internacional des d'un enfocament interseccional i holístic.

L'enfocament interseccional plantejat pels feminismes negres —Davis (1981), Combahee River Collective (1977), hooks (1981), Crenshaw (1989)— reconeix que factors com el gènere, la raça, la classe social, la identitat sexual, l'edat o la situació migratòria s'articulen de manera simultània i generen formes específiques i compostes de vulnerabilitat. Es tracta, en definitiva, de capes que donen forma al context i a la identitat: les defensores dels drets humans no constitueixen un grup homogeni, i la seva exposició a la violència digital varia en funció de la combinació d'aquests eixos de desigualtat.

D'altra banda, l'enfocament holístic implica considerar la violència masclista digital (VMD) no com un fenomen aïllat ni merament tecnològic, sinó com a part d'un continu de violències —digitals, institucionals, psicosocials i físiques— que es retroalimenten mútuament. Des d'aquestes perspectives, aquest estudi identifica els riscos i les formes de VMD vinculades als Drets Sexuals i Reproductius (DSiR), amb l'objectiu de documentar-ne els patrons, les articulacions i les possibles vies de mitigació.

Aquest estudi identifica els riscos i les formes de VMD vinculades als Drets Sexuals i Reproductius (DSiR), amb l'objectiu de documentar-ne els patrons, les articulacions i les possibles vies de mitigació.

Nota metodològica

Aquest document integra diverses fonts complementàries:

- ✳ **Una anàlisi documental** basada en un corpus ampli d'informes, reportatges i estudis acadèmics internacionals enfocats en els atacs que enfronten les activistes dels drets sexuals i reproductius, així com alguns textos sobre antifeminisme, grups d'ultradreta i la seva hegemonia, discursos d'odi i violència política en el context espanyol i català.
- ✳ **Una síntesi bibliogràfica** de Fembloc/DonesTech sobre violències digitals, crim organitzat i defensa de drets en el context llatinoamericà, ja que aquesta regió del món compta amb una llarga trajectòria d'activisme en defensa dels DSiR i, a la vegada, un nivell elevat de repressió i criminalització que aporta, per tant, la construcció d'estratègies de mitigació i autodefensa.
- ✳ **Els testimonis de primera mà** recollits en un grup focal amb 8 defensores de DSiR celebrat el 27 de febrer del 2026.

L'anàlisi integra totes les fonts que s'han pogut llegir íntegrament. S'han eliminat les repeticions entre documents però s'ha preservat tota la informació rellevant i singular d'aquests.

EXIT

DEFEND

RESIST

DSiR

1

ANÀLISI DELS ATACS

1

ANÀLISI DELS ATACS

Abans de detallar les categories d'atac, cal entendre el marc en el qual s'inscriuen. Les fonts consultades coincideixen en un punt clau: els atacs contra defensores dels drets sexuals i reproductius (DSiR) no són incidents aïllats ni espontanis. Responen, d'una banda, a una estratègia transnacional, ben finançada i coordinada, amb una genealogia de més de 50 anys, que connecta actors religiosos, polítics, mediàtics i tecnològics.

Aquesta ofensiva transnacional alimenta i consolida els nous antifeminismes digitals que han començat a manifestar-se amb força des del 2014, relacionats amb les noves tipologies d'Internet posteriors a la Web 2.0, i que han trobat la seva centralització en espais digitals monopolitzats i gestionats per grans plataformes comer-

cials sense una agenda alineada amb els drets humans, els drets digitals o els feminismes. Tal com documenta Donestech (2019), aquests nous antifeminismes digitals cal entendre'ls dins el moviment global de reacció contra la democràcia, les polítiques de gènere, el moviment feminista, la comunitat LGTBQ+ i les persones migrants.

El debilitament de l'espai democràtic —marcat per l'avanç de discursos i actors d'extrema dreta i per la creixent influència corporativa en els espais d'incidència i de presa de decisions— és un element central d'aquest context. Les institucions, que haurien de garantir protecció, es converteixen en escenaris de disputa, retrocés o exclusió, limitant l'accés a recursos i reduint la capacitat d'incidència de les defensores.

Testimoni

«La violència digital és un atac organitzat i diari, que no pot ser entès com a episodis puntuals sinó com una pressió sostinguda i planificada. Vam iniciar tot el procés de xarxes per conèixer qui eren aquests grups, com s'articulaven i com arribaven aquí, fins a Catalunya, fins a Barcelona, i per què ens estaven atacant a nosaltres.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Els atacs s'intensifiquen de forma estratègica durant litigis internacionals, per desacreditar els casos davant dels tribunals. Les nostres campanyes van ser presentades als mitjans com a 'promotores d'agendes estrangeres' i com una 'suposada xarxa internacional lligada al tràfic d'òrgans'.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Els cossos i els drets de les dones com a territori de disputa digital

Els atacs digitals contra defensores dels drets sexuals i reproductius no ocorren en un buit: s'insereixen en una infraestructura d'internet comercial i patriarcal dissenyada estructuralment per a la captació d'atenció, la recopilació massiva de dades i la maximització del benefici publicitari, i no per a la protecció dels drets de les usuàries. Entendre com funciona aquesta infraestructura és imprescindible per entendre per què les violències masclistes digitals hi prolifereixen amb tanta impunitat.

Les cinc grans corporacions tecnològiques —Google, Apple, Facebook-Meta, Amazon i Microsoft (GAFAM)— controlen predominantment internet i la seva infraestructura, i figuren avui entre les empreses amb major valor de mercat del món. El seu model de negoci es basa en el que s'anomena capitalisme de dades: oferir serveis gratuïts a canvi de la informació personal de les usuàries, que es comercialitza amb tercers per a la generació de publicitat personalitzada, tecnologies predictives i, en alguns contextos, per a l'ús d'agències governamentals i forces de seguretat. Les dades es lliuren de manera activa —quan pengem una foto o publiquem informació— però també de manera passiva i inconscient, a través del rastre que deixem en cada interacció digital.

Per mantenir les usuàries en interacció amb les plataformes el màxim de temps possible —i maximitzar així la seva rendibilitat— les GAFAM han desenvolupat el que s'anomena economia de l'atenció: un conjunt de mecanismes de disseny —l'*scroll* infinit, la reproducció automàtica, els «m'agrada», les notificacions en temps real— que exploten les vulnerabilitats psicològiques humanes amb l'objectiu de generar dependència.

Aquestes plataformes, tòxiques des del seu disseny, prioritzen continguts que desperten emocions intenses —ràbia, indignació, polarització— perquè aquestes generen més interacció. Cada usuària és perfilada algorítmicament i tancada progressivament en una cambra de ressonància: un espai on els continguts consumits confirmen sempre allò que ja es pensa, estrenyent la finestra d'allò que és visible i possible.

Per mantenir les usuàries en interacció amb les plataformes el màxim de temps possible, les GAFAM han desenvolupat el que s'anomena economia de l'atenció: un conjunt de mecanismes de disseny que exploten les vulnerabilitats psicològiques humanes amb l'objectiu de generar dependència.

Tots aquests mecanismes actuen com a amplificadors sistèmics dels discursos d'odi i les campanyes antiavortistes, així com dels discursos contraris als DSiR. Com demostren Calvo et al. (2025) a partir de l'anàlisi de més de 120.000 piulades antiavortistes en castellà, el 48% dels tweets originals contenen contingut emocional negatiu i gairebé una quarta part es qualificava com a discurs d'odi.

El fet d'emprar el discurs d'odi a través de la negativitat difusa s'explica, per una banda, per la menor viralitat dels discursos d'odi explícits i, per l'altra, per la major dificultat a l'hora de detectar i moderar la negativitat difusa. Segons aquest estudi, les comunitats antiavortistes *online* no són espais horitzontals i espontanis, sinó estructures jeràrquiques i coordinades, predominantment masculines, que saben explotar la lògica de les plataformes.

Les comunitats antiavortistes *online* no són espais horitzontals i espontanis, sinó estructures jeràrquiques i coordinades, predominantment masculines, que saben explotar la lògica de les plataformes.

Tot i que la ciberviolència contra dones i nenes està reconeguda per l'Institut Europeu per a la Igualtat de Gènere (EIGE, 2022) com una manifestació creixent de la violència de gènere amb conseqüències físiques, psicològiques i econòmiques, les plataformes manquen d'un enfocament sensible al gènere en les seves polítiques de moderació —malgrat que la Directiva (UE) 2024/1385 ja ho recomana explícitament.

La inacció de les empreses tecnològiques i dels governs davant les violències que ocorren a les plataformes és, com assenyalava l'estudi d'Haché i Sánchez Martínez (2018), una de les condicions estructurals que fan possible que el cos de les dones i de les activistes feministes sigui un territori de disputa política: primer als espais físics, i ara, de manera creixent, també als digitals.

Aquest estudi, elaborat a partir d'una investigació de 18 mesos amb activistes, acadèmiques i tecnòlogues llatinoamericanes, formula l'argument central d'aquest eix: les activistes pels drets sexuals i reproductius operen en un doble front: d'una banda, en la necessitat de donar visibilitat pública a la seva causa; de l'altra, en la necessitat simultània de protegir la seva privadesa i seguretat digital. Aquesta tensió estructural és la que defineix les seves estratègies per a seguir expressant-se als espais públics, siguin *online* o *offline*.

ATACS DIGITALS

Tipologia d'atacs digitals

Segons SociaTIC (organització mexicana per la defensa dels drets digitals), un atac digital és qualsevol acció i comportament amb finalitats malicioses mitjançant l'ús de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), com ara telèfons, llocs web, plataformes de xarxes socials i/o correus electrònics. La finalitat dels atacs o agressions digitals és generar, incitar o agreujar un dany, i solen orientar-se a intimidar, insultar o avergonyir, calumniar o desprestigiar, silenciar o censurar, xantatjar o extorsionar, i obtenir o robar informació.

Els atacs digitals contra defensores dels DSiR constitueixen un sistema interconnectat, no un conjunt d'incidents separats. Operen en paral·lel i es reforcen mútuament: una campanya de desinformació pot activar un assetjament col·lectiu que, paral·lelament, generi autocensura, o faciliti la publicació d'informació personal o íntima per fer mal (*doxxing*) a qui continua alçant la veu. Les fonts consultades permeten identificar 7 categories principals d'atacs digitals, documentats tant per la literatura acadèmica com pels testimonis del grup focal:

- ✳ Atacs a la infraestructura tecnològica.
- ✳ Espionatge i vigilància digital.
- ✳ Campanyes de desinformació i propaganda digital organitzada.
- ✳ Assetjament en xarxes socials i acció en «manada».
- ✳ Censura a les plataformes.
- ✳ Identificació i *doxxing*.
- ✳ Suplantació d'identitat i accés no autoritzat a comptes.

1

Atacs a la infraestructura tecnològica: DDoS, censura i bloqueig de webs

Els atacs a la infraestructura tecnològica constitueixen una de les formes de violència digital més greus perquè no afecten únicament les organitzacions sinó totes les persones que depenen dels seus serveis. Les formes documentades inclouen:

- ✳ Atacs de denegació de servei (DDoS) que saturen els servidors fins a fer caure els webs.
- ✳ *Hackeig* i desfiguració de llocs d'organitzacions feministes.
- ✳ El bloqueig d'infraestructures d'informació per part de proveïdors de serveis d'internet.

L'any 2022, l'ADSR va registrar una mitjana de 150 atacs mensuals al seu servidor, fet que va obligar a implementar un complex sistema de tallafocs; el 2025, el web Vull Avortar va caure en diverses ocasions per atacs cibernètics coordinats.

Un altre cas ben documentat és el bloqueig de Women on Web a Espanya. Des de finals de gener del 2020, el web d'informació sobre avortament segur ha estat bloquejat en tot el territori espanyol per múltiples ISPs —Vodafone, Telefónica, Orange, MásMóvil, Csuc i Xfera— mitjançant tecnologia de Deep Packet Inspection (DPI) dels fabricants Allot i Fortinet. El bloqueig no va requerir cap ordre judicial pública i tot apunta que va ser instada pel Ministeri de Sanitat a través de l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (AEMPS). Aquest cas és paradigmàtic perquè il·lustra com la censura digital pot operar a través de mecanismes infraestructurals completament opacs: sense decisió judicial explícita, sense transparència sobre qui l'ordena ni per quins criteris, i amb un impacte directe sobre l'accés a informació mèdica vital per a milers de persones.

Testimoni

«Els atacs constants a els webs de la nostra associació —del programa Quiero Abortar i d'altres— són una pressió tècnica continuada. La nostra organització ha hagut de destinar recursos significatius a sistemes de protecció digital que d'altres entitats no necessiten.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Espionatge i vigilància digital

L'espionatge digital i la vigilància constitueixen una de les formes d'atac més invasives i difícils de detectar. Les formes documentades al manual de Digital Defenders Partnership inclouen la instal·lació de programari maliciós (*malware*, *spyware*) als dispositius de les defensores; la vigilància de comunicacions i el seguiment d'activitat en línia; l'ús d'eines d'atac cibernètic estatal com Pegasus; la compilació d'informació personal a partir del monitoratge de plataformes; i el seguiment físic reforçat per vigilància digital creuada.

El cas de les activistes de CLADEM al Paraguai n'és un exemple concret i documentat: en pocs mesos van trobar 14 programes maliciosos als seus portàtils i van detectar la intervenció dels seus telèfons i ordinadors (Amnistia Internacional, 2015). Aquests atacs revelen generalment actors estatals ben equipats i amb accés a recursos econòmics, ja que aquest tipus de *spyware* té un cost molt elevat. Un vector d'entrada habitual per a aquest tipus de programari és el *phishing*: missatges dissenyats per aparentar ser comunicacions institucionals, d'amistats, de companyes de professió o documents compartits que, un vegada oberts, comprometen el dispositiu. El manual de Digital Defenders Partnership dedica un capítol específic a aquests vectors d'atac, i el cas de CLADEM mostra que el risc és real i sistèmic, no excepcional.

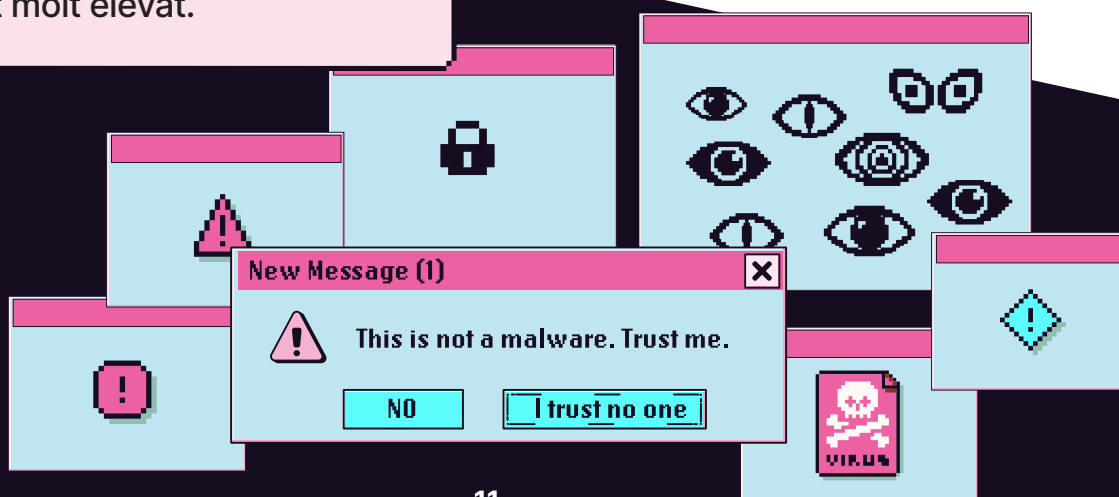
No obstant això, la vigilància digital no es limita als actors estatals: és endèmica al model de negoci de les grans plataformes comercials. Més enllà dels atacs actius i dirigits, les defensores de DSiR operen en una infraestructura de vigilància passiva i permanent que rarament es percep com a tal. Les grans corporacions tecnològiques —Google, Meta, Amazon i la resta de les GAFAM— recopilen de manera contínua dades de localització, historials de cerca, patrons de comportament i metadades de totes les seves usuàries.

Paral·lelament, les companyies telefòniques guarden còpies de tots els SMS enviats, els proveïdors d'internet mantenen registres de els webs visitades, i la majoria d'aplicacions mòbils recopilen dades de localització de manera constant. Aquestes dades no s'utilitzen únicament amb finalitats publicitàries: poden ser comprades per agències governamentals, cedides a la policia mitjançant ordres judicials, o filtrades en contextos de persecució política. Per a una defensora de DSiR, una cerca sobre avortament, una ruta a una clínica, un contacte amb una organització, un SMS a una amistat,... són pràctiques que poden generar un rastre digital que, en un context criminalitzador, es poden convertir en prova potencial.

Com adverteix el Digital Defense Fund (organització que treballa en seguretat i tecnologia dins el moviment pel dret a l'avortament), en contextos de persecució l'agregació d'aquestes metadades és tan perillosa com el contingut mateix dels missatges: saber amb qui es parla, quan, amb quina freqüència i des d'on, pot ser suficient per construir un cas judicial. La vigilància comercial i la vigilància repressiva, en definitiva, funcionen sobre la mateixa infraestructura.

Aquests atacs revelen generalment actors estatals ben equipats i amb accés a recursos econòmics, ja que aquest tipus de *spyware* té un cost molt elevat.

Campanyes de desinformació i propaganda digital organitzada

Les campanyes de desinformació i propaganda digital constitueixen un dels vectors d'atac més sofisticats contra les defensores de DSiR, precisament perquè operen dins la lògica mateixa de les plataformes comercials. Les formes documentades inclouen:

- ✳ La creació i difusió massiva de continguts falsos o manipulats sobre les defensores i les seves organitzacions.
- ✳ La coordinació entre perfils per saturar l'espai públic digital.
- ✳ L'ús estratègic de *hashtags* antiavortistes, antidrets i antifeministes per crear tendència.
- ✳ La vinculació de les activistes a conspiracions (tràfic d'òrgans, agendes estrangeres, finançament extern, etc.).
- ✳ Campanyes de desprestigi que imiten el format de notícies legítimes.

L'anàlisi de CRÍTIC i Storydata de 125.000 publicacions de 43 comptes de Twitter vinculats a l'extrema dreta i l'antifeminisme ho quantifica: els deu perfils més actius van publicar 10.573 piulades contràries als drets sexuals i reproductius, una xifra que arriba a 19.013 si es comptabilitzen tots els comptes, amb el terme «avortament» com a paraula amb més connexions dins l'ecosistema discursiu ultraconservador.

Un element clau que aporten Calvo et al. (2025) a partir de l'anàlisi de 120.094 piulades és que el discurs d'odi explícit és menys viral que la negativitat difusa. Això revela una estratègia deliberada basada en la negativitat difusa que complica enormement els esforços de moderació algorítmica, ja que els sistemes de detecció estan dissenyats per identificar odi explícit. D'altra banda, l'informe del Consell de Comunicació de l'Equador (2024) afegeix la dimensió estructural: els algorismes de les plataformes actuen com a amplificadors sistèmics dels discursos d'odi independentment de les intencions individuals, i la nova extrema dreta digital ha après a explotar aquesta lògica per minar la credibilitat dels discursos feministes i impulsar atacs grupals coordinats.

Aquest organisme va formar part, en el seu moment, de les institucions que generaven recerca sobre les doctrines polítiques al voltant de la censura i les comunicacions, de manera que el seu informe recull una anàlisi centrada en els drets humans. Spitzberg (2025) anomena «quatre genets digitals», com els quatre tipus principals de distorsió informativa —informació errada, desinformació, *fake news* i pseudociència— que, combinats, erosionen la confiança pública en la informació legítima i dificulten que les audiències distingeixin allò vertader d'allò fals.

A tot això s'afegeix la dimensió emergent de la intel·ligència artificial (IA) com a eina d'atac: la generació automatitzada de *deepfakes*, textos de desinformació i imatges manipulades multiplica exponencialment la capacitat de produir i difondre contingut fals a baix cost. Paral·lelament, els sistemes de moderació algorítmica de les plataformes sovint censuren contingut legítim de salut sexual i reproductiva mentre deixen passar la desinformació antiavortista, i el reconeixement facial pot ser usat per identificar activistes. El manual de Digital Defenders Partnership dedica dos capítols específics a aquests riscos, subratllant que la IA representa alhora una amenaça nova i una oportunitat per a les defensores si s'utilitza de manera ètica, informada i segura.

Testimoni

«Van combinar missatges a través de Facebook, de pàgines web, amb missatges als mitjans de comunicació. Com és que sortim? D'on treuen això de que comerciem amb òrgans? I allà és on trobem que havia estat un seguiment d'una situació als Estats Units amb la qual no teníem res a veure. El 2023 ja van ser atacs a mi mateixa: investigació sobre la meua trajectòria política publicada en vídeo per Unámonos i per Agustín Laje.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

10.573
19.013

A Twitter, els deu perfils més actius van publicar 10.573 piulades contràries als drets sexuals i reproductius, una xifra que arriba a 19.013 si es comptabilitzen tots els comptes.

4

Assetjament en xarxes socials i acció en «manada»

L'assetjament en xarxes socials i l'acció en «manada» constitueixen una de les principals formes de violència digital contra les activistes feministes i les defensores de DSiR. La seva lògica és la de l'atac coordinat i ràpid: un insult inicial desencadena desenes o centenars de missatges hostils en qüestió de minuts, activats sovint per la monitorització automatitzada de paraules clau com «avortament» o «feminisme». Les formes documentades van des de les amenaces de mort, de violació i violència física per missatge directe i en públic; l'ús de pàgines de mems per viralitzar imatges de les defensores sense consentiment; i l'ús de tècniques de deslegitimació, com el *mansplaining* (explicació masculina condescendent o que denota paternalisme), el *sealioning* (fingiment de falsa ignorància amb preguntes repetides per minar la credibilitat) o el *body shaming* (ridiculitzar, humiliar o criticar a una persona pel seu aspecte) per desautoritzar les dones com a participants legítimes en el debat públic. Com assenyalava Sobieraj (2017), quan aquesta hostilitat aconsegueix silenciar o desanimar la participació de les dones, genera costos democràtics reals, ja que limita qui pot parlar, sobre quins temes i en quins termes.

La recerca de la Universitat de Vic sobre violència masclista a Twitter confirma que aquests atacs es creuen sistemàticament amb altres eixos de discriminació: els tuits sobre feminisme i racisme són els que desperten més odi contra les activistes, i el capacitisme i la transfòbia hi apareixen de manera recurrent.

L'enquesta de Donestech (2019) a 278 dones i persones no binàries que havien patit violència masclista digital mostra que el 70% n'havia sofert de dues formes o més de manera simultània.

Bliuc et al. (2020) hi afegeix una dimensió estratègica: els esdeveniments sociopolítics locals reforcen la cohesió interna d'aquests grups agressors, però, de manera inversa, les contra-narratives feministes poden tenir un efecte que freni el seu avenç.

Testimoni

«Una companya va publicar una foto de graduació en Estudis Socioculturals de Gènere. Una pàgina de mems molt famosa aquí a Espanya, Cabronazi, amb més d'un milió de seguidors, va agafar la seva foto i va generar milers i milers de comentaris i amenaces de mort durant molt de temps. A partir d'aquell dia, cap de les companyes que vam estudiar estudis de gènere vam penjar cap foto nostra contentes després de la graduació. Va ser com molt disciplinador per a totes.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Segueixo moltes noies joves activistes a les xarxes i no hi ha dia que no estiguin compartint missatges d'amenaces de violació, de mort, de tot. Com a noia jove em fa por directament.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

El 70% dones i persones no binàries que han patit violència masclista digital n'ha sofert de dues formes o més de manera simultània.

Censura a les plataformes

La censura i el *shadow-banning* a les plataformes digitals constitueixen una forma de violència estructural que opera, paradoxalment, a través dels mateixos mecanismes dissenyats per moderar continguts nocius. Les formes documentades inclouen:

- ✱ L'eliminació o restricció de comptes d'organitzacions que parlen d'avortament o salut sexual i reproductiva.
- ✱ La reducció invisible de l'abast dels continguts sense notificació ni explicació (*shadow-banning*).
- ✱ La suspensió de línies d'ajuda de whatsapp d'organitzacions que acompanyen en avortaments.
- ✱ L'abandó forçat de plataformes per part de defensores a causa d'aquestes polítiques excloents que apliquen les plataformes sota la justificació de la moderació de continguts i que acaben censurant les participacions de defensores i activistes.

Des d'octubre de 2025, META (propietària de Facebook, Instagram i WhatsApp) ha protagonitzat una de les onades de censura més grans dels últims anys: l'ONG Repro Uncensored va documentar al voltant de 210 incidents d'eliminació o restricció severa de comptes d'organitzacions que ofereixen assessorament sobre avortament, salut reproductiva i contingut queer —enfront dels 81 de l'any anterior—, afectant a més de 50 organitzacions a Europa, Àsia, Amèrica Llatina i el Pròxim Orient. Meta va al·legar infraccions de les normes comunitàries sobre medicaments amb recepta o explotació humana, però molts grups que operen legalment van rebre explicacions vagues o cap explicació. Paral·lelament, moltes activistes feministes o LGTBIQ+ han abandonat X (abans Twitter) arran de les polítiques excloents implementades des de l'adquisició de la plataforma per Elon Musk.

El problema de fons és estructural: les plataformes privades disposen de polítiques generals de moderació, però manquen d'un enfocament sensible al gènere i no aborden de manera diferenciada la ciberviolència basada en gènere, tal com recomana la Directiva (UE) 2024/1385. Així, les mateixes eines de moderació que haurien de protegir les defensores acaben operant en contra seva, mentre la violència masclista digital continua actuant amb impunitat.

Identificació i doxxing

El *doxxing* —la difusió no autoritzada de dades personals identificables o sensibles— és una de les formes d'atac que millor il·lustra com la violència digital es tradueix directament en violència física. Les formes documentades inclouen:

- ✱ La publicació d'adreces domiciliàries, telèfons i dades familiars per possibilitar atacs directes.
- ✱ La filtració de bases de dades de membres d'organitzacions
- ✱ La difusió coordinada en plataformes ultres de noms i contactes de defensores.
- ✱ La filtració de dades de dones migrades per exposar-les simultàniament a múltiples riscos.

Als Estats Units, els grups antiavortament han publicat informació personal de metges en forma de «cartells de cercats» amb adreces domiciliàries, fet que ha portat alguns professionals a atendre pacients amb armilla antibales. El risc no s'atura a la porta de les clíniques: manifestants que fotografien les persones que hi entren, identificació de defensores a través de filtracions de bases de dades o seguiment en xarxes configuren un sistema de vigilància i exposició permanent. L'estudi de la Universitat de Vic situa el *doxxing* dins d'un conjunt més ampli de pràctiques de violència digital —insults i amenaces, ciberassetjament, *mansplaining*, *sealioning*— que sovint s'exerceixen de manera combinada. El Digital Defense Fund dedica un apartat específic a aquest risc, subratllant que la filtració de dades personals trasllada la violència de l'àmbit digital al personal, generant amenaces directes i por per la seguretat pròpia i familiar.

L'identificació de defensores a través de filtracions de bases de dades o el seguiment en xarxes configuren un sistema de vigilància i exposició permanent.

210

Des d'octubre de 2025, META ha eliminat o restringit severament 210 comptes d'organitzacions que ofereixen assessorament sobre avortament, salut reproductiva i contingut queer.

Suplantació d'identitat i accés no autoritzat a comptes

Finalment, la suplantació d'identitat, l'accés no autoritzat a comptes i la interrupció d'activitats en línia són formes d'atac que combinen la violació de la seguretat digital amb l'objectiu d'humiliar, deslegitimar i interrompre el treball de les organitzacions. Les formes documentades inclouen:

- ✳ **L'accés no autoritzat** a comptes de xarxes socials, correu i plataformes de comunicació per publicar contingut pornogràfic o missatges falsos.
- ✳ **La creació de perfils falsos** suplantant l'organització o les seves membres.
- ✳ **El *fraping***—presa de control d'un compte per fer semblar que la titular ha dit o fet alguna cosa—.
- ✳ **La interrupció forçada** d'activitats en línia.

Un compte compromès pot ser usat per publicar contingut fals, accedir a informació sensible de les persones ateses o silenciar completament la presència pública de l'organització.

Les experiències del grup focal il·lustren la concreció d'aquests atacs:

- ✳ Una de les organitzacions que treballen en violències de gènere va patir el *hackeig* del seu instagram, on van publicar-hi vídeos pornogràfics.
- ✳ En un altre cas, un taller en línia sobre educació sexoafectiva va ser interromput per un intrús que va prendre el control del zoom, va dibuixar contingut ofensiu a la pantalla i va bloquejar els micròfons fins a forçar el tancament de la sessió.

Aquestes vulnerabilitats estan directament relacionades amb les capacitats en seguretat digital de les activistes i les seves organitzacions, i es noten especialment en el treball distribuït i col·laboratiu: en contextos d'alta pressió, les organitzacions sovint prioritzen la comoditat sobre la seguretat, deixant exposats documents compartits en núvols corporatius i canals de comunicació interna.

Testimoni

«Tenim una deficiència de seguretat digital tremenda, amb el tema de les contrasenyes, amb el tema d'on compartim la informació.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

ATACS ANALÒ- GICS

Tipologia d'atacs analògics

Tot i que el focus central d'aquest document és el component digital, cal situar els atacs digitals dins d'un continuïum de violències que no es poden separar del seu context físic, psicosocial, institucional i legal. Els atacs analògics sovint actuen com a amenaça de fons que amplia l'efecte intimidatori dels atacs digitals.

Els atacs analògics amenacen la integritat física —com els espais d'habitatge, d'oficina o de militància—, els equipaments de freqüència comuna i el maquinari i els dispositius. A continuació, es farà referència als atacs analògics següents:

- ✳ **Violència física directa i vandalisme.**
- ✳ **Assetjament i intimidació.**
- ✳ **Estigmatització professional i represàlies laborals.**
- ✳ **Persecució judicial i SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation).**
- ✳ **Criminalització, detenció i exili d'activistes.**

1

Violència física directa i vandalisme

La violència física contra defensores de DSiR és una realitat documentada a escala global i local. Als Estats Units, la National Abortion Federation (2026) ha registrat des del 1977 més d'onze assassinats, centenars d'atemptats amb bomba i milers d'amenaçes de mort contra proveïdors d'avortament —el 2023 i 2024 es van comptabilitzar 1.199 incidents violents—.

A Xile, al 2018, grups d'encaputxats van apunyar activistes durant una marxa per l'avortament lliure. A Colòmbia, la Dra. Laura Gil documenta com l'assetjament als professionals sanitaris arriba a les agressions físiques i el sabotatge de vehicles (Amnistia Internacional, 2024).

A Barcelona, la nit del 28 de desembre del 2025, perfils vinculats a la ultradreta religiosa i les joventuts conservadores van vandalitzar la seu del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS); el febrer de 2022 un grup antiavortista ja s'havia personat a la mateixa seu proferint insults homòfobs.

Aquesta violència no és espontània: respon a una estratègia d'intimidació sistemàtica que busca fer inviable el treball de les defensores, tant en els espais físics com, cada vegada més, en els digitals.

Testimoni

«Ens volen silenciar totalment. Venim de contextos on la nostra organització va rebre atacs tant en espais físics com en línia, cosa que ens va portar a crear espais exclusius per a dones racialitzades com a mesura de seguretat.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Assetjament i intimidació

L'assetjament i les amenaces verbals constitueixen una forma de violència contínua i acumulativa que les defensores viuen en el dia a dia. A Amèrica Llatina, les activistes de CLADEM van ser fotografiades per desconeguts amb les seves famílies, amenaçades per telèfon i van patir desperfectes als seus vehicles mentre donaven suport legal a una nena de deu anys supervivent d'una violació que demanava accés a l'avortament (Amnistia Internacional, 2015).

Als espais físics, durant la Quaresma i altres períodes del calendari religiós, l'assetjament davant de clíniques a dones que avorten i a les voluntàries que les acompanyen és constant. També es documenta la violència i atacs que pateixen algunes proveïdores d'avortament i voluntàries, com ara talls als pneumàtics del cotxe o panys encolats dels armariets dels seus espais laborals. Però la violència verbal arriba també per canals directes: el telèfon d'assistència de l'ADSR rep missatges constants amb insults que escalen fins a amenaces de mort explícites. En tots els contextos, l'objectiu és el mateix: crear una atmosfera de por que dissuadeixi les defensores de continuar fent la seva feina.

Testimoni

«El patró d'insults per WhatsApp és una forma de violència constant i acumulativa que forma part de la vida quotidiana de les defensores de la nostra organització. I es reben amenaces molt greus, com ara: 'fins a acabar amb vosaltres'»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Estigmatització professional i represàlies laborals

L'estigmatització professional és un dels atacs més insidiosos perquè actua directament sobre la vida material de les defensores.

El Dr. Guillermo Ortiz, obstetra a El Salvador, ho il·lustra amb la seva pròpia experiència: va perdre un càrrec directiu i va ser exclòs de processos de selecció laborals per haver atès una jove que necessitava interrompre l'embaràs.

La Dra. Laura Gil adverteix que aquesta pressió té un efecte dissuasiu en cadena: l'assetjament fa que cada vegada menys professionals practiquin avortaments, perquè poques persones estan disposades a sacrificar la seva reputació i carrera per dur a terme una especialitat estigmatitzada.

La conclusió, en paraules de Guadalupe Maringo d'Amnistia Internacional (2015), és directa: com menys professionals ofereixen aquests serveis, més gran és el perill per a les pacients. L'atac a les defensores, doncs, no afecta només les professionals sinó totes les persones que necessiten els seus serveis.

Testimoni

«L'assetjament rebut per defensar drets, com el part a casa o l'avortament, ha impactat directament en la meua vida professional. Depenent de quin pas pugui donar jo en un moment determinat, no tinc la certesa de tenir realment un suport... així de clar us ho dic, no ho sé. No sé si fins i tot em pot sancionar la conducta la meua institució.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

El telèfon d'assistència de l'ADSR rep missatges constants amb insults que escalen fins a amenaces de mort explícites.

4

Persecució judicial i SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation)

Els DSiR a l'Estat espanyol estan emparats per la Llei Orgànica 2/2010, que permet la interrupció voluntària de l'embaràs fins a les catorze setmanes a petició de la dona i fins a la setmana vint-i-dues per causes mèdiques; la reforma de 2023 (LO 1/2023) va ampliar-ne les garanties dins del sistema sanitari públic. A Catalunya, la legislació estatal s'aplica a través dels protocols de la Generalitat, sense llei pròpia independent. Tot i que el marc legal existeix, la seva aplicació efectiva és objecte de disputa permanent: el PP, UPN i Vox s'oposen al seu blindatge constitucional, i la presència i la representació de l'extrema dreta a les institucions es tradueix en pressions concretes sobre les organitzacions que en defensen l'exercici.

Aquesta pressió institucional pren formes diverses. Al Parlament de Catalunya, Vox ha presentat desenes de preguntes parlamentàries centrades en l'ADSR i el març de 2023 va registrar una proposta per eliminar-ne el seu finançament públic. A les Corts Valencianes, ha col·locat com a presidenta a Llanos Massó, que havia format part d'una secció antiavortista de la organització anti-gènere Hazte Oír. A les Corts d'Aragó, la diputada Marta Fernández va haver d'esborrar missatges d'odi transfòbics, xenòfobs i antiavortistes difosos abans de ser-ne escollida presidenta.

La forma més sofisticada d'aquesta ofensiva institucional és el *lawfare* o SLAPP: l'ús estratègic de la via judicial no per guanyar casos, sinó per esgotar els recursos de les defensores i forçar-les a respondre en termes defensius. Entre l'any 2025 i inicis del 2026, Abogados Cristianos ha presentat tres contenciosos administratius contra l'Ajuntament de Barcelona, el Ministeri de Sanitat i el Ministeri d'Igualtat, per haver publicat i difós webs i fulletons sobre drets sexuals i reproductius, elaborats amb el suport de l'ADSR. A escala europea, l'activista polonesa Justyna Wydrzyńska va ser condemnada a treballs comunitaris per enviar una píndola abortiva a una dona que havia patit violència de gènere.

A Andorra, Vanessa Mendoza (activista feminista) ha estat acusada de difamació pel Govern andorrà per la presentació d'un informe a l'ONU el 2019, en el qual denunciava públicament, i dins el sistema multilateral, la prohibició del dret a l'avortament al seu país.

Com subratlla Sílvia Aldavert, de l'ADSR, «el desgast d'entrar al circuit judicial és desolador: el temps, els recursos, el desgast personal... Moltes vegades la demanda acaba en no res, però ells saben molt bé que aquesta judicialització per a nosaltres té un impacte gravíssim.» L'informe Defensores Visibles (UPF/GRETA, 2026) ho confirma: la judicialització no pretén guanyar, sinó erosionar la credibilitat i fragmentar el discurs col·lectiu de les defensores.

Testimoni

«La por que pot representar uns insults en una xarxa social acaba sent incomparable quan penses que algú pot dur-te davant dels tribunals i això pot tenir conseqüències econòmiques. La judicialització de l'activisme és una de les majors amenaces actuals.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Vam haver d'anar amb molt de compte amb tot el que dèiem als mitjans de comunicació perquè una jutgessa va començar a denunciar persones per injúries i calúmnies. No volíem ser denunciades ni a títol personal ni com a organització, però al mateix temps sentíem que necessitàvem parlar d'aquesta vulneració de drets.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

La forma més sofisticada d'aquesta ofensiva institucional és el *lawfare* o SLAPP: l'ús estratègic de la via judicial no per guanyar casos, sinó per esgotar els recursos de les defensores i forçar-les a respondre en termes defensius.

Quan la repressió física no és suficient o no és possible, els règims autoritaris recorren a la vigilància i l'atac digital.

Quan la repressió física no és suficient o no és possible, els règims autoritaris recorren a la vigilància i l'atac digital: l'estudi "Gender-based digital transnational repression" (Routledge, 2025) documenta com s'utilitzen eines digitals per perseguir dones activistes i defensores fins i tot a l'exili o la diàspora. La criminalització, en definitiva, no s'atura a les fronteres ni als límits de l'espai físic.

ESTRATÈGIES D'AUTODEFENSA

ESTRATÈGIES D'AUTODEFENSA

Les estratègies d'autodefensa identificades tant a la literatura com en el grup focal s'organitzen en quatre eixos complementaris:

- * **Digital.**
- * **Legal i institucional.**
- * **Comunitari.**
- * **Posicionament ideològic.**

Cap mesura aïllada és suficient: la protecció eficaç és sempre col·lectiva i multidimensional.

Aquesta secció presenta totes les estratègies recollides de les fonts, mantenint el màxim detall possible i donant especial rellevància a les mesures de seguretat digital, que constitueixen la primera línia de defensa en el context actual de crisi amb una forta presència de l'extrema dreta i de grups antigènere.

EIX 1

Autodefensa digital

L'autodefensa digital és avui una dimensió essencial del treball de qualsevol organització feminista i/o defensora dels drets sexuals i reproductius. Les amenaces documentades a la Part I —des dels atacs DDoS i el *hackeig* de comptes fins al *malware*, la vigilància estatal i la censura d'infraestructures— exigeixen una resposta sistemàtica que vagi molt més enllà d'instal·lar un antivirus.

Security in-a-box (referència estàndard en seguretat digital per a activistes), el manual **Decidir i Resistir** de Digital Defenders Partnership (DDP) (2025) i els manual del **Digital Defense Fund** ofereixen alguns dels marcs pràctic principals.

Estratègies d'autodefensa digital:

1. Seguretat de dispositius, comptes i comunicacions.
2. Separació d'identitats digitals i gestió de l'exposició.
3. Navegació privada i protecció del rastre en línia
4. Resposta a la censura i bloqueig de webs.
5. Migració col·lectiva a plataformes alternatives.
6. Presència pública coordinada i estratègia de saturació.
7. Documentació sistemàtica d'atacs i construcció de narrativa pròpia.
8. Ús segur de la intel·ligència artificial.

1. Seguretat de dispositius, comptes i comunicacions

El primer nivell de protecció és la seguretat bàsica dels dispositius i comptes. Molts dels incidents documentats responen a vulnerabilitats que es poden reduir significativament amb mesures bàsiques i sistemàtiques.

Mesures de seguretat bàsica (Security in-a-box / Donestech / Fembloc / DDP)

- ✳ **Gestió de contrasenyes segures:** contrasenyes úniques i llargues per a cada servei, gestionades amb un gestor de contrasenyes (Bitwarden, KeePassXC).
- ✳ **Autenticació en dos passos (2FA)** en tots els comptes —correu, xarxes socials, servidors—, preferiblement amb aplicació d'autenticació (no SMS).
- ✳ **Protecció de tots els dispositius amb programari actualitzat**, antivirus i configuració de navegació segura.
- ✳ **Còpies de seguretat regulars i xifrades** de tota la informació, especialment de dades sensibles (testimonis, usuàries, grups de suport).
- ✳ **Ús de xifratge** sempre que sigui possible, especialment quan es gestionen testimonis, imatges íntimes o accions de protesta.
- ✳ **Revisió de sessions actives** i dispositius autoritzats en tots els comptes.
- ✳ **Establir protocols clars** davant d'amenaques, atacs o desaparició de comptes: qui actua, com i en quins terminis.
- ✳ **Protocol per a la sortida d'una persona de l'organització:** revocar accessos, canviar contrasenyes compartides.
- ✳ **Actualitzar sempre el sistema operatiu** i les aplicacions; no usar USB d'origen desconegut.
- ✳ **No obrir arxius adjunts** ni clicar enllaços de fonts no verificades, fins i tot si semblen de contactes de confiança (els comptes es poden comprometre).
- ✳ **Verificar la identitat del remitent** per un canal diferent si es rep un arxiu inesperat (prevenició de *phishing*).
- ✳ **Revisar periòdicament el dispositiu amb eines de detecció** de programari espia (MVT per a mòbils, en casos d'alt risc).

Comunicació xifrada

La seguretat de les comunicacions és crítica. Els SMS convencionals els guarda la companyia telefònica i poden ser lliurats a autoritats mitjançant ordre judicial. WhatsApp, propietat de Meta, xifra teòricament els continguts però no les metadades: saber amb qui es parla, quan i amb quina freqüència pot ser suficient per construir un cas judicial. Signal és l'eina recomanada de manera unànime per a comunicacions sensibles.

- ✳ **Signal:** missatgeria xifrada de punta a punta, sense metadades, amb missatges que s'eliminen automàticament —recomanat per a totes les comunicacions sensibles.
- ✳ **Per a trucades: Signal o Wire** en lloc de trucades de mòbil convencionals.
- ✳ **Desconfiar de WhatsApp:** és propietat de Meta i manté les metadades.
- ✳ **No SMS per a comunicació sensible:** la companyia telefònica en guarda còpies i poden ser lliurats a autoritats.
- ✳ **Per al treball intern: Maadix o Nextcloud** en lloc de Google Drive/Microsoft 365.
- ✳ **Protegir les reunions virtuals:** contrasenya, sala d'espera, control d'admissió, sense gravació per defecte. Instàncies segures de Jitsi o Big Blue Button, trucades grupals amb Signal.
- ✳ **Compartimentació de la informació:** no tothom necessita accés a tot.

2. Separació d'identitats digitals i gestió de l'exposició

Una de les estratègies preventives més efectives és la gestió activa de la identitat digital: no concentrar tota l'activitat en un sol perfil i separar sistemàticament els àmbits de treball, activisme i vida personal. Això redueix l'exposició al *doxing* i a l'assetjament creuat. Una participant del grup focal exposa com la seva organització ha après a gestionar-ho: «Ara potser només ens exposem algunes de nosaltres a parlar en premsa, a posar fotos nostres o la nostra cara. I reforcem molt la protecció de totes les dades que tenim, tant de les dones que atensem com de les voluntàries.»

Gestió de la identitat digital

- ✳ **Tenir diversos perfils a les xarxes socials:** separació d'identitats per al treball, l'activisme i la vida personal.
- ✳ **Ús de pseudònims** per a activitats d'alt risc.
- ✳ **Mantenir perfils baixos** per a les membres de l'equip que no fan treballs de comunicació.
- ✳ **Limitar qui fa aparicions públiques** i en premsa, i fer-ho amb criteri estratègic.
- ✳ **No publicar noms ni fotografies** de tot l'equip de l'organització en materials públics.
- ✳ **Precaució amb les metadades de fotos** (geolocalització incrustada) abans de publicar.
- ✳ Per a defensores: **separar explícitament l'adreça personal** de tota documentació pública.
- ✳ **Protecció intensiva de les dades** de les persones ateses, acompanyades o que han donat testimoni.
- ✳ **Avaluació regular del rastre digital** de l'organització i de les persones més exposades.

3. Navegació privada i protecció del rastre en línia

El Digital Defense Fund documenta que el proveïdor d'internet pot mantenir registres de les webs visitades, i les aplicacions mòbils recopilen dades de localització de manera constant. Per a una defensora dels DSiR, qualsevol cerca sobre avortament o ruta a una clínica pot generar un rastre digital que, en un context criminalitzador, es converteix en prova potencial. Les eines de navegació privada redueixen significativament aquest rastre.

Navegació privada i protecció del rastre

- ✳ **Tor Browser:** xifra el tràfic i l'encamina per múltiples nodes; ideal per a cerques d'alt risc i accés a webs bloquejades per ISP (Proveïdors de Serveis d'Internet).
- ✳ **Firefox Focus o navegadors privats:** esborren l'historial automàticament.
- ✳ **DuckDuckGo en lloc de Google:** no guarda les cerques ni construeix perfil d'usuari.
- ✳ **VPN sense registres** (ProtonVPN, Mullvad): protegeix el tràfic del proveïdor d'internet.
- ✳ **Desactivar l'ID d'anuncis** del mòbil per limitar el rastreig publicitari.
- ✳ **Desactivar la localització** per a les aplicacions que no la necessiten estrictament.
- ✳ **Ús d'extensions de bloqueig** de rastrejadors (uBlock Origin, Privacy Badger).
- ✳ **Buscar en finestra d'incògnit** per a cerques sensibles
- ✳ **Esborrar manualment l'historial** si cal.

4. Resposta a la censura i bloqueig de webs

El cas de Women on Web a Espanya (bloquejada des del 2020 per múltiples ISP sense ordre judicial pública) i les onades de censura de Meta (210 comptes eliminats el 2025) mostren que la censura digital afecta directament l'accés a informació mèdica vital. Cal tenir estratègies específiques per respondre-hi.

Resposta a la censura d'infraestructures

- ✳ **Usar Tor Browser o VPN** per accedir a webs bloquejades per ISP.
- ✳ **Documentar el bloqueig tècnicament** (OONI Probe) per construir evidències de censura.
- ✳ **Denunciar públicament el bloqueig** per generar pressió política i mediàtica.
- ✳ **Mantenir *mirrors*** (còpies) del web en dominis alternatius o xarxes descentralitzades.
- ✳ **Allotjar contingut crític en infraestructures alternatives** als grans núvols corporatius.
- ✳ **Conèixer el marc europeu:** Directiva (UE) 2024/1385 i les seves implicacions en moderació amb perspectiva de gènere.

5. Migració col·lectiva a plataformes alternatives

Una de les estratègies emergents que van aparèixer de forma clara en el grup focal és la migració coordinada cap a plataformes que ofereixen millors garanties de seguretat i moderació. La clau és que la migració sigui col·lectiva: si es fa a nivell individual, es perd la massa crítica necessària per tenir influència pública. El cas de l'aplicació Mastodon és presentat al grup focal com un model replicable.

Migració i diversificació de plataformes

- ✳ **Migració col·lectiva a Mastodon** i altres xarxes descentralitzades amb millors mecanismes de moderació.
- ✳ **Ús de Signal** i comunicació xifrada per a coordinació interna de l'organització.
- ✳ **Identificació i creació d'espais digitals alternatius** que ofereixin millors garanties de seguretat.
- ✳ **Manteniment d'una presència mínima a les plataformes majoritàries** per no perdre influència, però sense dipositar-hi informació sensible i configurant la privacitat a les plataformes corporatives per protegir la informació de les persones que es comuniquen amb les organitzacions defensores.
- ✳ **No concentrar l'activitat d'una campanya** en una sola entitat o persona; distribuir l'exposició estratègicament.
- ✳ **Crear comptes amb un correu electrònic específic** per a la gestió de plataformes corporatives i crear clons del compte dins de la plataforma corporativa, en cas que aquesta sigui atacada o censurada. Així doncs, es pot mantenir la presència en cas de censura d'un dels comptes, ja que l'altre permet mantenir la presència a les xarxes.

Testimoni

«Fugir a un altre lloc per una banda fa mal, però si et regala un espai més segur on poder compartir, penso que també és una bona iniciativa. La migració col·lectiva, i no individual, és la que té impacte real. A La Intersección, per exemple, ens hem mogut en bloc cap a Mastodon.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

6. Presència pública coordinada i estratègia de saturació

Davant de la tendència a l'autocensura i la retirada de les xarxes socials, algunes organitzacions han traçat estratègies de presència activa i coordinada que busquen superar el nombre d'atacs per volum de contingut propi. El model de La Intersecció (comunitat virtual d'aprenentatge que treballa sobre canvis narratius, investigació digital, estratègies de comunicació, campanyes col·lectives i formació) i, en especial, el seu projecte Hortensias, és un exemple d'aquesta tàctica: en lloc de reduir la visibilitat, la idea és multiplicar-la de manera organitzada.

Presència pública coordinada

- ✳ **Campanyes de publicació massiva i simultània:** instruir tota la xarxa perquè pengi missatges alhora durant 24 hores.
- ✳ **Distribució de l'exposició entre múltiples entitats** i perfils per diluir el risc sobre una sola persona o organització.
- ✳ **Ús de xarxes de plataformes diverses** per amplificar campanyes sense concentrar-les en un únic espai.
- ✳ **Coordinació amb aliades** per fer eco de campanyes en moments clau (litigis, debats, calendari polític).

Testimoni

«La idea és donar instruccions i que tot hom pengi a la vegada durant 24 hores missatges a les xarxes. El fet és que el volum almenys dificulti, i que quan s'hagi de disparar, els compliqui una mica més el tema i pugui quedar més diluït.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Vam fer investigació per saber d'on venien els atacs, qui eren els agressors, amb qui estaven connectats. I a partir de la informació que vam obtenir vam dissenyar un camí per informar les nostres aliades i construir la nostra narració dels fets.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

7. Documentació sistemàtica d'atacs i construcció de narrativa pròpia

La documentació rigorosa dels atacs és, en si mateixa, una estratègia de protecció i incidència. Permet construir casos legals, identificar patrons, entendre com operen els grups agressors i construir una narrativa pròpia per respondre les campanyes de desinformació.

Documentació i contra-narrativa

- ✳ **Arxivament i classificació de tots els missatges hostils rebuts** (carpeta de *trolls*, registre d'incidents).
- ✳ **Documentar i arxivar continguts de desinformació rebuts** (captura de pantalla, certificació digital si s'escau).
- ✳ **Certificació digital dels incidents** per poder construir possibles casos legals.
- ✳ **Investigació dels agressors:** identificar-los, les seves connexions i l'origen dels atacs.
- ✳ **No amplificar el contingut de desinformació** ni tan sols per refutar-lo: la viralitat és l'objectiu de qui emet l'atac.
- ✳ **Construir narrativa pròpia** robusta i accessible per anticipar-se als relats falsos.
- ✳ **Usar eines de verificació** (*fact-checking*) i reportar el contingut fals a les plataformes.
- ✳ **Compartir la informació amb aliades** i amb el públic general per informar i reduir l'aïllament.
- ✳ **Contactar amb organitzacions que ofereixen peritatges informàtics** i suport en certificació digital de VMD i discursos d'odi (com ara FEMBLOC / SIEDI).

Testimoni

«Tenim una carpeta de *trolls* i arxivem i classifiquem tots els correus que ens arriben per si en algun moment passés qualsevol cosa, tenir tot el fil de la cosa. Fins i tot hem intentat seguir el fil per saber si ve d'alguna organització concreta.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

✳. Ús segur de la intel·ligència artificial

La IA generativa representa alhora una amenaça nova i una oportunitat per a les defensores. El manual de Digital Defenders Partnership dedica un capítol específic a l'ús de l'IA de manera segura, subratllant que moltes de les seves eines guarden les converses i les usen per a l'entrenament de models.

Introduir informació sensible sobre activistes, persones ateses o estratègies organitzatives en eines comercials d'IA pot comprometre la seguretat de les persones implicades.

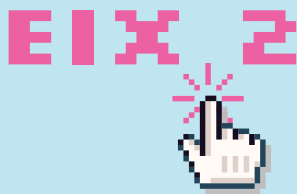
Ús segur de la IA

- ✳ **No introduir dades personals d'activistes**, persones ateses o informació sensible de l'organització en eines d'IA generativa.
- ✳ **Conèixer les polítiques de dades** de cada eina d'IA: moltes guarden les converses i les usen per a entrenament.
- ✳ **Usar eines d'IA que ofereixin opcions de privadesa explícita** (desactivar historial, no entrenar amb les dades).
- ✳ **Ser crítica amb els resultats**: la IA pot generar desinformació plausible i té biaixos de gènere documentats.
- ✳ **Considerar la IA com a possible vector d'atac**: *deepfakes*, textos de desinformació automatitzats i reconeixement facial.

Recursos i eines recomanades

La taula següent recull les eines recomanades de manera prioritària per les fonts consultades per a cada àmbit de protecció digital:

Necessitat	Eina recomanada
Missatgeria segura	Signal (xifrat de punta a punta, metadades mínimes)
Navegació privada	Tor Browser, Firefox Focus
Cerca sense rastre	DuckDuckGo
VPN sense registres	ProtonVPN (gratuït), Mullvad
Gestió de contrasenyes	Bitwarden, KeePassXC
Col·laboració segura	Nextcloud (fitxers), Element/Matrix (missatgeria)
Bloqueig de rastrejadors	uBlock Origin, Privacy Badger
Detecció de <i>spyware</i>	Malwarebytes, Pirogue
Certificació d'incidents digitals	FEMBLOC/SIEDI (context català), eGarante
Detecció de bloqueig de webs	OONI Probe
Xarxes descentralitzades	Mastodon (alternativa a Twitter/X)
Intel·ligència Artificial	thaura.ai (IA enfocada en privacitat i ètica) claude.ai (versió de pagament per a organitzacions amb més privacitat)

Autodefensa legal i institucional

L'autodefensa digital no pot estar desvinculada de la dimensió legal. La intensificació del *lawfare* —l'ús estratègic de la via judicial per esgotar recursos i forçar les defensores a respondre en terrenys defensius— fa necessari tenir accés estable a assessorament legal, no només en moments de crisi.

Estratègies d'autodefensa legal i institucional:

1. Suport jurídic permanent i coneixement dels drets.
2. Incidència política i exigència institucional.

1. Suport jurídic permanent i coneixement dels drets

Cal tenir en compte una paradoxa rellevant: les lleis dissenyades per protegir poden convertir-se en instruments de control quan s'apliquen en contextos polítics adversos o sense perspectiva de gènere. The Weaponization of Cybercrime Laws documenta aquesta dinàmica en contextos com l'Àsia del Sud, Àsia Sud-occidental i Àfrica del Nord i l'Equador, però la tensió és present també en el context espanyol i català. La regulació del discurs d'odi és necessària, però la seva eficàcia depèn del context institucional en el qual s'aplica.

Estratègies de protecció legal

- ✳ **Accés a assessorament legal continu**, idealment una advocada de referència estable o en nòmina.
- ✳ **Formació interna en els límits de la llibertat** d'expressió i en quines conductes constitueixen un delictu denunciable.
- ✳ **Coneixement dels mecanismes per denunciar** atacs digitals, les seves limitacions i els canals alternatius.
- ✳ **Documentació rigorosa dels incidents** per poder construir casos judicials forts que posen el pes de la responsabilitat en els agressors.
- ✳ **Formació en protecció** davant de SLAPP: com respondre i com documentar la intencionalitat de desgast.

Testimoni

«La protecció jurídica és fonamental. Quan dic protecció jurídica gairebé ja m'atreveixo a dir a tenir una advocada en nòmina, perquè la judicialització és molt pesada. La protecció digital, igual. I tota la part de protecció físico-digital dels espais on treballem.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Seria interessant tenir coneixement jurídic sobre els límits de la llibertat d'expressió, de quines coses constitueixen un delictu, fins i tot per a nosaltres sentir-nos còmodes parlant i tenint el nostre discurs. I també per poder identificar quan ens ataquen a nosaltres personalment, què puc denunciar, què no puc denunciar, què puc demanar.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

2. Incidència política i exigència institucional

Més enllà de la protecció individual, les defensores reclamen canvis sistèmics: el reconeixement oficial del concepte de «defensores», polítiques públiques de protecció i finançament adequat. Sense aquest reconeixement estructural, totes les mesures individuals i organitzatives resulten insuficients.

Estratègies d'incidència institucional

- ✳️ **Reclamar el reconeixement oficial del concepte de «defensores de drets humans»** i polítiques públiques de protecció.
- ✳️ **Exigir protocols clars de resposta** institucional davant atacs a defensores (polícies, jutjats, institucions sanitàries).
- ✳️ **Demanar cobertura i acompanyament** institucional en actes de risc (manifestacions, presentacions d'informes, viatges internacionals).
- ✳️ **Reclamar finançament flexible** i adequat que reconegui l'aportació social de les organitzacions feministes i defensores de drets humans i DSiR.
- ✳️ **Documentar i visibilitzar la violència** institucional vinculada al finançament públic.
- ✳️ **Construir aliances amb representants** institucionals que puguin defensar les defensores.

Testimoni

«Hauria d'haver realment un suport d'algun tipus (...) quan realitzem algun tipus d'intervenció que pot tenir un risc, que ara mateix és el de ser visibles i estar al carrer. Tot i que tinguem denúncies en un jutjat o patim agressions en una xarxa, ningú es planteja posar protecció a les defensores.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«No existeix ni un reconeixement conceptual de defensores, ni a Catalunya ni a l'Estat espanyol. I a més de no existir, no existeixen tampoc mesures ni polítiques públiques que acompanyin aquesta protecció necessària. Les defensores es veuen obligades a assumir íntegrament el cost de la seva pròpia seguretat.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Autodefensa comunitària i xarxes de suport

Com subratlla Sílvia Aldavert: «En moments de resistència, a tots els moviments i entitats socials ens han sostingut i ens han fet créixer les xarxes comunitàries. Quan els espais més oficials no t'estan protegint, qui sosté és la comunitat.»

L'autodefensa comunitària no és un complement a les mesures tècniques i legals: és la seva condició de possibilitat.

1. Xarxes de defensores locals i internacionals

Construcció de xarxes de defensores

- ✳ **Construcció i manteniment de xarxes de defensores** locals i internacionals (Iniciativa Mesoamericana de Defensoras, Frontline Defenders...).
- ✳ **Aprenentatge sistemàtic** a partir de l'experiència de defensores de contextos amb més trajectòria (Amèrica Llatina, Europa de l'Est).
- ✳ **Anàlisi de risc compartida:** identificar moments crítics i planificar respostes col·lectives anticipades.
- ✳ **Acompanyament mutu** davant de situacions de crisi: protocol d'alerta i suport entre organitzacions.
- ✳ **Participació en xarxes internacionals** que permeten amplificar les denúncies i distribuir el risc.
- ✳ **Creació d'espais específics** per a dones racialitzades, trans i altres col·lectius especialment vulnerabilitzats.

Testimoni

«Les companyes de l'Amèrica Llatina ja ens deien fa anys: 'Això us arribarà'. I evidentment va arribar. D'allà, tots els aprenentatges i iniciar xarxes per conèixer qui eren aquests grups anti-gènere, com s'articulaven i com ens arribaven aquí.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

Testimoni

«Les xarxes de defensores han estat molt importants en la protecció, a diferents nivells. Han estat molt importants en l'acompanyament, en aprendre a fer anàlisi de risc, en identificar moments més crítics.»

Defensora de DSiR participant al Grup Focal

2. Aliances antifeixistes i interseccionals

Bliuc et al. (2020) confirma acadèmicament la utilitat d'aquesta posició: les contranarratives feministes organitzades poden tenir un efecte mesurable sobre la cohesió dels grups d'extrema dreta. Un exemple de com respondre davant de missatges i discursos d'odi va ser el cas de Pikara Magazine: com a model de sororitat eficaç, va convocar la comunitat a dibuixar damunt d'un seguit d'insults feixistes pintats a la porta de la seva seu.

Aliances estratègiques

- ✳ **Construcció d'aliances antifeixistes** àmplies que distribueixin el risc i amplifiquin les respostes.
- ✳ **Reconeixement mutu i unió d'esforços** i recursos entre defensores de drets sexuals i reproductius, drets humans, antiracisme, LGTBIQ+ i ecofeminisme, entre d'altres perfils de defensores.
- ✳ **Campanyes de solidaritat ràpides** davant d'atacs a companyes: amplificació i resposta coordinada.
- ✳ **Col·laboració amb organitzacions de periodistes** i comunicadores per a la protecció dels drets d'expressió.
- ✳ **Connexions amb altres moviments socials** per a la defensa mútua en moments de vulnerabilitat.

3. Suport psicosocial i cura emocional

El treball "Violence Exposure in Human Rights Defenders' Work" documenta la importància de l'acompanyament psicosocial en la sostenibilitat del treball de defensa dels drets humans. La dimensió emocional no és secundària: és part estructural de la resistència.

Suport psicosocial

- ✳ **Accés a acompanyament psicològic especialitzat** per a defensores que han patit Violències Masclistes Digitals.
- ✳ **Creació d'espais segurs** d'expressió emocional dins de les organitzacions.
- ✳ **Protocols de resposta psicosocial** davant d'atacs greus: identificar qui s'ocupa del suport emocional.
- ✳ **Comptar amb el suport de psicòlogues** especialitzades en Violències Masclistes Digitals (com ara FEMBLOC / SIEDI).
- ✳ **Reconeixement col·lectiu del desgast** com a part del treball, no com a vulnerabilitat individual.

4. Models organitzatius per a la sostenibilitat i l'autocura

L'estudi "Resistencia al crimen organizado" (SciELO Mèxic, 2025) analitza de manera multidimensional les estratègies de resistència en les seves dimensions individual, familiar, social i institucional. L'informe "Estudios feministas de seguridad desde América Latina y el Caribe" (MIT, 2026) proposa un marc teòric propi des de la regió per abordar la seguretat des d'una perspectiva feminista, trencant amb els enfocaments androcèntrics i eurocèntrics dominants. Ambdós treballs confirmen que la sostenibilitat del treball de les defensores depèn de models organitzatius que integrin l'autocura col·lectiva.

Models d'autocura col·lectiva

- ✳ **Model rotatiu de portaveus** i tasques per evitar l'esgotament extrem (col·lectiu Feministes en Resistència, Hondures).
- ✳ **Tàctica 7-7-7:** 7 hores d'activisme, 7 hores de descans i 7 dies a l'any sense connexió (activistes colombianes).
- ✳ **Creació d'espais exclusius per a dones racialitzades** com a mesura de seguretat davant atacs interseccionals.
- ✳ **Suport econòmic en xarxa** per a retirades temporals davant de violències severes.
- ✳ **Protocols de cura col·lectiva:** qui s'ocupa de qui quan una companya és atacada.
- ✳ **Separació explícita** entre el treball d'activisme i el temps personal protegit.

Posicionament ideològic com a estratègia de defensa

Més enllà de les mesures tècniques i organitzatives, les defensores proposen un posicionament ideològic que no permeti als agressors capturar el marc del debat.

Aquesta dimensió és, potser, la menys visible però una de les més poderoses.

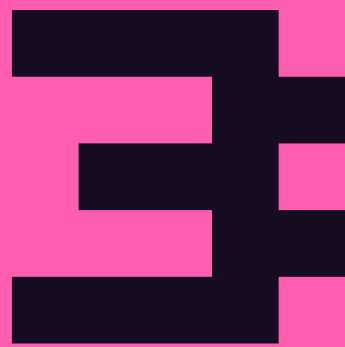
1. Estratègies de posicionament ideològic

- ✱ **Mantenir el marc ideològic propi** sense deixar que els agressors defineixin els termes del debat.
- ✱ **Respondre amb visibilitat i presència** organitzada, no amb retirada silenciosa.
- ✱ **Documentar i visibilitzar els atacs:** fer-los públics per informar, no per amplificar-los.
- ✱ **Construir una narrativa pròpia robusta** i accessible sobre els drets defensats.
- ✱ **Vincular la pròpia lluita a una genealogia feminista més àmplia:** no estem soles ni som les primeres.
- ✱ **Cartografiar sistemàticament el discurs antifeminista** com a eina per a polítiques de moderació i educació mediàtica.
- ✱ **Generar espais alternatius de contranarratives** contra l'estigma de l'avortament i els drets sexuals i reproductius des de les metologies de l'educació sexual i el poder de les contranarratives decolonials.
- ✱ **Reconèixer les xarxes de solidaritat feminista** com a infraestructura de seguretat, no com a complement.

Revisió literària

«No els comprem el marc de la por. Que no ens facin canviar el nostre marc ideològic. Nosaltres estem defensant una societat més justa, inclusiva; un món on puguem viure totes les persones amb dignitat. Ens trobem en un moment en què cal insistir que seguim essent aquí i plantarem cara.»

Sílvia Aldavert, directora ADSR

CONCLUSIONS

CONCLUSIONS

El conjunt dels textos analitzats i els testimonis del grup focal apunten en la mateixa direcció:

- ✳ **Els atacs contra les defensores de drets sexuals i reproductius no són episodis aïllats** ni expressions espontànies de violència individual. Constitueixen una estratègia sistemàtica i coordinada que opera a múltiples nivells simultàniament —del carrer als algoritmes, de les xarxes socials als tribunals— i que té un objectiu identificable: esgotar, silenciar i expulsar les veus feministes de l'espai públic.
- ✳ **Darrere d'aquesta estratègia hi ha una estructura jeràrquica, transnacional i finançada:** *lobbies* religiosos, partits d'extrema dreta i comunitats de la manosphere digital actuen de manera interconnectada, amplificada pels algoritmes de les grans plataformes i sostinguda per un context d'impunitat sistèmica.
- ✳ **El discurs d'odi no funciona principalment per convèncer —sinó per esgotar**, desorientar i disciplinar. La por que genera en unes és la lliçó que aprenen la resta.

Els atacs contra les defensores de drets sexuals i reproductius no són episodis aïllats ni expressions espontànies de violència individual. Constitueixen una estratègia sistemàtica i coordinada que opera a múltiples nivells simultàniament.

Els cinc impactes documentats

La recerca identifica cinc impactes interconnectats que es retroalimenten i s'amplifiquen mútuament:

- ✳️ **L'autocensura i l'efecte silenciador** és l'impacte més persuasiu i allò que els agressors persegueixen de manera més conscient. La violència exercida contra unes educa totes les altres sense que l'hagin de patir directament: les defensores eviten publicar continguts, s'absenten de l'espai digital i retiren els seus discursos de l'esfera pública.
- ✳️ **El deteriorament de la salut mental** és acumulatiu i corporal, no abstracte. I, de fet, diverses especialistes descriuen l'ansietat i la por com «afectacions corporals». La por vicària —la que es desenvolupa observant els atacs a les companyes— és tan real com la que es viu en primera persona, i sovint resulta invisibilitzada tant per les pròpies organitzacions com pels serveis de suport.
- ✳️ **La reducció de l'accés als serveis de salut** és un impacte que sovint s'oblida en els debats sobre violència contra defensores. L'increment de l'objecció de consciència entre professionals i l'estigmatització dissuadeix a nous professionals de practicar avortaments, reduint el nombre de proveïdors. La conclusió de Guadalupe Marengo d'Amnistia Internacional és directa: «Com menys persones ofereixen aquests serveis, més gran és el perill per a les pacients.» L'atac a les defensores, doncs, no afecta únicament les professionals: afecta totes les persones que necessiten els seus serveis.
- ✳️ **L'afebliment del moviment i l'esgotament organitzatiu** és l'objectiu específic del *lawfare* i de la judicialització estratègica: obligar les organitzacions a respondre en terrenys defensius, esgotar els recursos humans i econòmics, i impedir la dedicació a la missió principal. La precarietat financera de les organitzacions feministes —sistemàticament infrafinançades— amplifica aquestes vulnerabilitats i aprofundeix la desigualtat entre organitzacions grans i petites.
- ✳️ **La impunitat sistèmica i l'absència de reconeixement institucional** constitueixen el marc que fa possible tots els altres impactes. Les defensores no compten amb protecció oficial, els protocols de denúncia no funcionen i els agressors saben que no hi haurà conseqüències. Aquesta impunitat no és neutral: genera un biaix estructural que afavoreix les organitzacions amb més recursos per assumir els costos de la pròpia seguretat, i deixa les més petites i precàries completament desprotegides.

En paraules de Sílvia Aldavert:

«En l'àmbit digital la impunitat és total. No vull ser experta en protecció digital. La meva funció és una altra. El que necessito és que existeixi una protecció que vingui institucionalitzada.»

ESGOTAMENT
ORGANITZATIU

AUTOCENSURA

IMPUNITAT SISTÈMICA

EFFECTE SILENCIADOR

AFEBLIMENT DEL MOVIMENT

ABSÈNCIA DE RECONeixEMENT
INSTITUCIONAL

REDUCCIÓ DE L'ACCÉS
ALS SERVEIS DE SALUT

SALUT
MENTAL

La resposta: col·lectiva, multidimensional i política

Davant d'una amenaça estructural, la resposta de les defensores és, de manera simètrica, multidimensional. Les estratègies documentades combinen quatre eixos que s'han de treballar de manera simultània i integrada: seguretat digital, protecció legal, xarxes de cura comunitària i posicionament ideològic.

Cap mesura aïllada és suficient. L'eina de xifrat més sofisticada no protegeix una organització amb pràctiques insegures de gestió de contrasenyes. El millor servei legal no és útil sense recursos per finançar-lo. I cap estratègia tècnica o jurídica pot substituir allò que Sílvia Aldavert anomena «la infraestructura de les xarxes comunitàries.»

Fer front a la violència masclista digital en l'àmbit dels drets sexuals i reproductius no pot ni ha de recaure exclusivament sobre les defensores i les seves organitzacions. Exigir que siguin elles les que n'absorbeixin l'impacte, desenvolupin les estratègies de protecció i sostinguin la resposta suposa una forma de violència institucional afegida, que reproduïx les mateixes lògiques de des-empament que es pretén combatre.

La resposta ha de ser, per tant, multidimensional, col·lectiva i política: implica els moviments socials, l'àmbit acadèmic, els mitjans de comunicació i, de manera ineludible, les administracions públiques. Aquestes últimes tenen l'obligació d'actuar no com a observadores, sinó com a garants actives dels drets de les defensores, mitjançant el disseny de polítiques públiques específiques, l'assignació de recursos, la formació del funcionari i la creació de mecanismes institucionals de protecció i acompanyament. La violència contra les defensores de drets és un problema estructural i, com a tal, requereix una resposta estructural en la qual l'Estat no sigui absent.

La violència contra les defensores de drets és un problema estructural i, com a tal, requereix una resposta estructural en la qual l'Estat no sigui absent.

Reptes identificats per a futures recerques i accions

Malgrat els avenços documentats en aquest informe, **la recerca sobre violència digital contra defensores de DSIR presenta buits importants que cal abordar.** Les dades sistemàtiques sobre denúncies, perfil dels agressors i impacte psicològic segueixen sent escasses, i gairebé inexistents en el cas de les organitzacions feministes petites o informals, que paradoxalment són les més vulnerables. La perspectiva comparada entre marcs legals de diferents països és absent, igual que la recerca longitudinal sobre l'efectivitat real de les intervencions de seguretat digital a mitjà i llarg termini.

Dues llacunes resulten especialment preocupants:

✦ D'una banda, **la infrarepresentació sistemàtica de les veus d'activistes trans i de persones en situació irregular** —col·lectius especialment exposats a formes interseccionals de violència— i la manca de recerca específica sobre la intersecció entre racisme i VMD en el context català i espanyol.

✦ De l'altra, l'**absència de l'anàlisi del nexa entre extremisme en línia i mobilització física**, és a dir, de com el discurs d'odi digital es tradueix en violència analògica. Al mateix temps, falta més informació sobre qui són els agressors i com es mobilitzen els grups d'ultradreta.

Finalment, les forces de seguretat, **el sistema judicial i les institucions sanitàries manquen de formació i protocols adaptats a la realitat específica de les defensores de DSIR**, la qual cosa converteix la impunitat no en una excepció sinó en la norma estructural.

Les dades sistemàtiques sobre denúncies, perfil dels agressors i impacte psicològic segueixen sent escasses, i gairebé inexistents en el cas de les organitzacions feministes petites o informals, que paradoxalment són les més vulnerables.

4

RECOMANACIONS

4

RECOMANACIONS

A partir dels resultats d'aquest informe, s'identifiquen tres àmbits prioritaris d'actuació:

✳ **Reconeixement i protecció institucional.** Les administracions públiques han de reconèixer formalment el concepte i la figura de «defensora de drets humans», tant en el marc jurídic català com l'espanyol, i articular les polítiques públiques de protecció corresponents: protocols de resposta davant d'atacs, acompanyament en actes de risc, suport legal accessible i finançament flexible que reconegui el valor social del treball de les organitzacions feministes. Tanmateix, és necessari generar coneixement i estudis sobre la despesa econòmica que representen per a l'Estat les VMD contra les defensores de DDHH i DSiR. Aquest anàlisi és indispensable, ja que les defensores desenvolupen una tasca essencial en la defensa dels drets i de la democràcia, especialment allà on l'acció de l'Estat és insuficient.

✳ **Regulació de plataformes i responsabilitat algorítmica.** Les plataformes digitals han d'implementar sistemes de moderació amb perspectiva de gènere que distingeixin entre discurs d'odi i expressió política feminista, i que no penalitzin la informació sobre salut sexual i reproductiva. La cartografia del discurs antifeminista és una eina indispensable per al disseny d'aquestes polítiques. A més a més, l'opacitat algorítmica s'ha de combatre mitjançant auditories independents i obligatòries.

✳ **Enfortiment de la capacitat organitzativa.**

Les organitzacions defensores de DSiR necessiten finançament, accés a formació integral en seguretat digital i a infraestructura tecnològica segura adaptada a les seves realitats concretes. També és necessari el suport legal permanent —no només en moments de crisi—, i la creació d'estructures de cura col·lectiva que permetin sostenir el treball a llarg termini sense esgotar les defensores. Les xarxes de defensores locals i internacionals han demostrat ser la infraestructura de protecció més eficaç disponible: cal invertir en enfortir-les.

Hi ha una coherència de fons entre tots els textos analitzats i els testimonis del grup focal que va més enllà de les dades i les tipologies: **les defensores que apareixen en aquests pàgines no demanen compassió: demanen condicions.** Demanen que les institucions que diuen defensar els drets no deleguin en les defensores el cost de la seva pròpia protecció. Demanen que la impunitat tingui un límit i conseqüències. **Les defensores responen, mentrestant, a la inversa de la por: ho fan amb visibilitat, documentació, aliances i resistència col·lectiva.** La pregunta que queda oberta no és si les defensores són capaces de resistir —ho estan demostrant cada dia. La pregunta és fins a quin punt les institucions, les plataformes i el conjunt de la societat estan disposades a jugar un rol proactiu en la defensa dels drets en el seu sentit més ampli.

RECURSOS

Recursos de seguretat digital per a activistes de DSiR

Cures digitals enfocades a defensors de l'avortament lliure:

resistir.digitaldefenders.org

Cures digitals contra la desinformació per a acompanyants d'avortament:

infoactivismo.org/cuidados-contr-la-desinformacion-para-acompanantes-de-aborto

Documentació seguretat digital Fembloc:

docs.fembloc.cat/

Guia pas a pas amb els bàsics de protecció digital:

securityinbox.org/es

Recursos de seguretat digital per a la societat civil:

securitylab.amnesty.org/es/digital-resources

Kit de primers auxilis digitals:

digitalfirstaid.org/es

Referències bibliogràfiques

Amnistia Internacional. (2015, diciembre).

América: Las activistas que promueven el aborto sin riesgos y la educación sexual son blanco de crecientes ataques.

www.amnesty.org/es/latest/press-release/2015/12/americas-activists-promoting-safe-abortion-and-sex-education-targets-of-growing-attacks

Amnistia Internacional. (2024, 21 de agosto). "Siempre estamos en alerta": Quienes defienden el derecho al aborto desafían cada vez más riesgos.

www.amnesty.org/es/latest/news/2024/03/abortion-providers-defying-mounting-risks

Bliuc, A.-M. et al. (2020). The effects of local socio-political events on group cohesion in online far-right communities. PLOS ONE, 15(3), e0230302.

doi.org/10.1371/journal.pone.0230302

Calvo, D., Iranzo-Cabrera, M., Morales-i-Gras, J., & Tarullo, R. (2025). *The club of the discontents: Motivational roots, polarised narratives, and key actors of Spanish-speaking anti-abortion communities on Twitter*. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12, 244. doi.org/10.1057/s41599-025-04568-7

Celma, A. (2022, 26 de desembre). *Els discursos d'odi inciten les violències contra comunicadores feministes*. *La Directa*. directa.cat/els-discursos-dodi-inciten-les-violencias-contra-comunicadores-feministes/

Consejo de Comunicación de Ecuador (2024). *Los algoritmos propician la diseminación de noticias falsas y discursos de odio*. revista.consejodecomunicacion.gob.ec

Cornejo-Valle, M., Ramme, J., & Barrera-Blanco, J. (Coord.). (2024). *Aproximaciones críticas a las amenazas antigénero y antifeministas en América Latina y España* [Sección temática]. *Revista de Estudios Feministas*, 32(2). doi.org/10.1590/1806-9584-2024v32n2100791

Digital Defenders Partnership (2025). *Aborto y protección digital en América Latina y el Caribe*. resistir.digitaldefenders.org/00-aborto-y-proteccion-digital-en-america-latina-caribe/#tensiones-entre-legalidad-y-criminalizaci%C3%B3n

Donestech (2019). *Enquesta sobre violències masclistes digitals*. donestech.net/files/violencias-masclistes_investigacio_donestech_ca.pdf

Double-edged knife: practices and perceptions of technology and digital security among Mexican journalists in violent contexts (2020). Taylor & Francis. doi.org/10.1080/25729861.2020.1746502

Estudios feministas de seguridad desde América Latina y el Caribe (2026). MIT. dspace.mit.edu/entities/publication/b6e828c4-8156-4327-83ed-eec7764a4d86

European Institute for Gender Equality / EIGE (2022). *Cyber violence against women and girls*. eige.europa.eu/gender-based-violence/cyber-violence-against-women

National Abortion Federation. (2026). *Safety & security*. nationalabortionfederation.org/safety-security

Gender-based digital transnational repression and the authoritarian targeting of women in the diaspora (2025). Taylor & Francis. doi.org/10.1080/13510347.2025.2476178

Haché, A. & Sánchez Martínez, M. (2018). *Cuerpos de mujeres en campos de batallas digitales*. *DonesTech / Tactical Tech*. donestech.net/files/cuerposmujeres_0.pdf

Martín, H. & Palà, R. (2026, 16 de febrer). *Assetjament 'ultra' contra les defensores dels drets sexuals*. *El Crític*. www.elcritic.cat/reporetatges/assetjament-ultra-contra-les-defensores-dels-drets-sexuals-acabarem-amb-vosaltres-no-ho-dubteu-261741

Planned Parenthood (s.d.). *Cronología de ataques al aborto: 2009–2021*. www.plannedparenthoodaction.org/es/issues/abortion/abortion-central-history-reproductive-health-care-america/linea-de-tiempo-de-ataques-contra-el-aborto

Reboiro del Río, U. & Freude, L. / GRETA-UPF (2026). *Defensores visibles: experiències, impactes, riscos i necessitats de les defensores feministes i de drets sexuals i reproductius*. lassociacio.org/wp-content/uploads/Resum-Executiu-Defensores-Visibles_GRETA-UPF-LASSOCIACIODSIR.pdf

Resistencia al crimen organizado: interacción del afrontamiento individual, social, familiar e institucional (2025). Scielo México. www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2448-64422025000100303

Security in-a-box (s.d.). *Eines de seguretat digital per a activistes*. securityinabox.org

Sin Censura (2020). *Espanya censura informació sobre aborts en mitjà del confinament per la Covid-19 · Sol·licitam que se levanti de immediat el bloqueig de Women on Web en Espanya · Resum del informe tècnic i situació actual de la web WomenOnWeb · WomenOnWeb, web censurada en Espanya*. sindominio.net/sincensura

Sobieraj, S. (2017). *Abuse toward feminist women online: A structural and persistent form of silencing*. *Journal of Communication*.

Spitzberg, B. H. (2025). *The four digital horsemen: Disinformation, misinformation, fake news and pseudoscience*. journal.fi/prologi/article/view/155840/102517

The Guardian (2025, 11 de desembre). *Meta shuts down global accounts linked to abortion advice and queer content*. www.theguardian.com/global-development/2025/dec/11/meta-shuts-down-global-accounts-linked-to-abortion-advice-and-queer-content

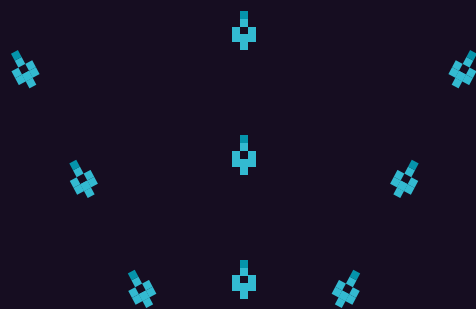
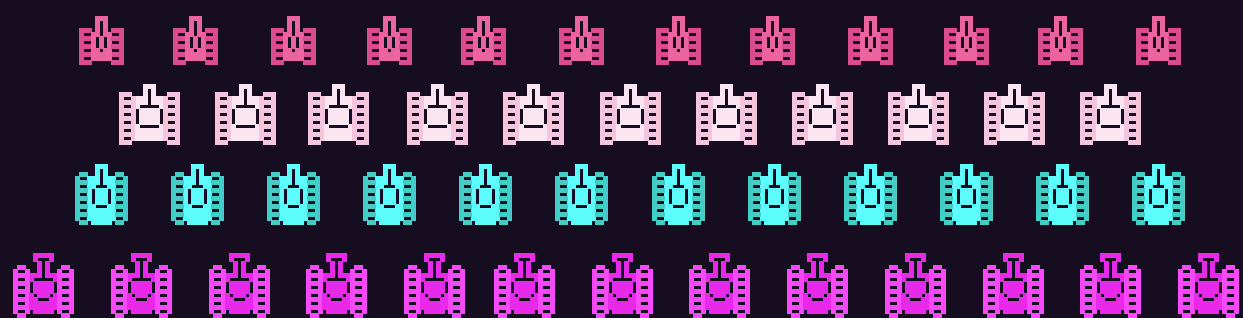
The Weaponization of Cybercrime Laws and the Protection of Human Rights. EBSCO.

Violence Exposure in Human Rights Defenders' Work. SIT Digital Collections. digitalcollections.sit.edu/capstones/3137

“

La violència contra les defensores de drets és un problema estructural i, com a tal, requereix una resposta estructural. La resposta ha de ser multidimensional, col·lectiva i política: implica els moviments socials, l'àmbit acadèmic, els mitjans de comunicació i, de manera ineludible, les administracions públiques.

”

DSIA

